

Glas zaveznikov

Leto II - Št. 436

Informacijski dnevnik A. I. S.

Cena 5 lir

TRST, torek 19. novembra 1946

UREDNIŠTVO: Via S. Pellico 8 - Telefon št. 93854 in 94443

OGLASI: Cena za milimeter vršine (širina ena kolona): trgovski L. 27, mrtvaški L. 56 (smrtnice L. 100), objave L. 20, finančni in pravni oglasi L. 45. V vsebini lista (tekstni oglasi) L. 45. Davek na vstet, plačljivo vsprej. Oglase sprejema izključno: S.P.L. Società per la Pubblicità in Italia, Trst ul. Silvio Pellico št. 4, tel. 94044. Cena posameznih številke 4 (začetni L. 8). Rokopisov ne vračamo.

NOBENEGA SKLEPA O VPRAŠANJU VETA

Sestanek predstavnikov petih velesil Sporazum o guvernerju in policiji

NEW YORK, 19. novembra — Na večeršnjem zasedanju, ki je trajalo približno 3 ure, predstavniki petih velesil niso dosegli nobenega sklepa glede vprašanja veta. Zasedanje so omejili na splošno načelno razpravo. Zunanji ministri Bevin, Byrnes, Molotov, Parodi in zastopnik Kitajske dr. Wellington Koo, ki so imeli pri sebi po dva svetovalca za vsakogar, so prebrali tri besedila, ki predlagajo nekatere omejitve uporabe pravice veta, katere so predložile britanska, ameriška in kitajska delegacija. Sovjetska zveza ni predložila nobenega predloga.

ZMERNOST POLITIKA KOMUNISTIČNE STRANKE V FRANCJI

London, 19. novembra

Voditelj francoske komunistične stranke M. Thorez je imel razgovor s pariškimi dopisniki lista «Times» o notranji in zunanji politiki svoje stranke. V zunanji politiki — je izjavil M. Thorez — želijo komunisti, da bi prijateljstvo z Veliko Britanijo postalo še tesnejše. Voditelj francoskih komunistov je poleg tega izjavil, da so volitve podprale narodni in demokratični značaj njegove stranke, ki nima neke vrste mandata za izvajanje strogo komunističnega programa, temveč programa za narodno obnovo, ki je sprejemljiv za vse demokrate. Razvoj demokracije, je dejal M. Thorez, kaže, da so v francoskem socializmu druge stvari, kakor pri Sovjetih, tako bogate na veličini in tradiciji, ki bodo našle svoje pot v tisto novo demokracijo, ki naj nastane po zlitju med francosko komunistično in socialistično stranko in ki bo široko odprla svoja vrata rimskim katolikom. V tej demokraciji ne bo vojne proti veri, največ popolna nevtralnost v vojnih in verskih zadevah.

VELIKA ŠKODA V ALBANJI

Beograd, 19. novembra

«Tanjugov» dopisnik poroča, da so strahovi, ki so se zili nad Albancijem pred tremi tedni, povzročili ogromno škodo. Vodovje pokrije zdaj ogromne površine. Eden izmed predelov, ki jih je povoden najbolj prizadel, je pokrajina Drač, kjer je voda popolnoma zalila 25 vasi. Šele pred nekaj dnevi je bilo po zaslugi prebivalcev in oblasti mogoče spet vzpostaviti zvezo s temi vasi. Tudi velika rodovitna ravnina pri Miseraj je utrpela precejšnjo škodo. Zaradi poplave se je velik del te planote spremenil v veliko jezero. 242 družin 4 vasi, ki so zdaj pod vodo, je ostalo brez strehe in so izgubile vse imovino. Moški, žene in otroci, brez obutve in slabo obdelani žive v šatorih, medtem ko veliko števil oseb pričakuje pomoči. V vasi Cerma Bicaški, v okraju Lusanj Lusa, je od 120 hiš ostalo nedotaknjeno samo 10. Albanski narod dodaja, da dopisnik, hrabro prenaša nevedno in poleg oblasti za pomoč poplavljenim, ki jim pomagajo med seboj ljudske organizacije in kmetje sami. Kljub tem naporom, pa še vedno primanjkuje živil, gradbenega materiala in drugega, zaradi česar albanski narod pričakuje tudi pomoč svojih zaveznikov.

Britanski katoličani o preganjanju Cerkve

GLASGOW, 19. novembra. — Mnoičnemu zborovanju škotskih katoličanov, ki so se zbrali, da protestirajo proti obsodbi nadškofa Stepinca in proti komunističnemu preganjanju cerkve v Jugoslaviji, je predsedoval glasgowski nadškof dr. Donald Campbell. Glavni govornik je bil znameniti londonski katoliški duhovnik dr. Heenan, ki je med drugim izjavil:

«Ne pretrgavajmo, če pravim, da predlaga krščanska cerkev dobo najhujšega preganjanja v modernih časih, in da se začela že vojna med komunistično in katoliško cerkvijo. Vsakemu razumni človeku je jasno, da je ta vojna celo pomembnejša od svetovnih vojn, ki jih je človeštvo pravkar preživelo. «Bodisi da gledamo na Jugoslavijo, ali pa na katero koli drugo evropsko deželo, kjer so na oblasti Sovjeti, povsod vidimo isto. Kar se dogaja v Jugoslaviji, se dogaja tudi na Poljskem, v Litvi, ali v kateri koli balkanski državi. In vse to, kar se dogaja, se ne dogaja slučajno. Povsod, kjer so prišli na oblast komunisti, je vsaka svoboda izginila. «Stalini je uspel, da je privedel zahodni svet točno tja, kamor je uspel privedi zahodni svet tudi Hitlerji pred desetimi leti. Če da

Razpravljanje se je dotikalo v glavnem sledečih točk: 1) nujnost predhodnega razpravljanja med petimi stalnimi člani Varnostnega sveta pred vsakim zasedanjem, glede katerega je verjetno, da bodo na njem uporabili veto; 2) vzdržanje v primeru vsakega glasu, ki bi ga ne imeli za veto; 3) veljnost se bodo sporazumeli, da ne bodo uporabljali svoje pravice veta razen v primerih njihovih življenjskih interesov; 4) predlog o imenovanju poročevalca za pripravo predhodnega poročila o vprašanju težavne rešitve, predloženih Varnostnemu svetu; 5) potreba po jasnejši definiciji terminov «sporno vprašanje» in «položaja».

Na razpravljanju, ki se je v celoti tikalo vprašanja splošnega značaja, je Molotov izjavil, da ni nihče nikoli zlorabil veta v Varnostnem svetu in da ga je sovjetski zastopnik uporabljal le v neobhodnih primerih. Dodal je: «Celotno vprašanje veta so umetno načeli. Kubansko in avstralsko delegacijo so brez dvoma vzpodbudili določene delegacije. To je ustvarilo zelo malo udela, no oziroma, ki ga je treba odstraniti».

Molotov je dodal, da se načeloma ne upira dejstvu, da bi imeli med stalnimi člani predhodna razpravljanja o vprašanju, kakor je to na svetovni ravni. Byrnes je izjavil, da je bila delegacija Združenih držav neugodno presenečena zaradi številnih primerov, ko so uporabili veto v Varnostnem svetu. Wellington Koo je dejal, da meni, da je važno, da Varnostni svet jasno odloči o razliki med vprašanji. To stališče je podprl Parodi. Predstavniki 5 velesil se bodo po novem sestali verjetno danes v hotelu Waldorf, da bi nadaljevali z razpravljanjem o vetu.

Svet zunanjih ministrov je na sinočnji seji dosegel osnovni sporazum o razmerju med izraškimi guvernerji in šefom policije. Izdelati bo še treba nekatere spremembe, toda to so prepuštili namestnikom zunanjih ministrov.

Ministri so dosegli sporazum o razpravljanju o kompromisnih predlogih namestnikov zunanjih ministrov, ki so delali ves dan, da bi našli formulo, na katero bi mogli pristati zunanji ministri. Zunanji ministri so se sklenili, da bo šefa policije imenoval guverner in sicer ga bo izbral izmed kandidatov, ki jih bo predložila vlada. Guverner bo mogel šefa policije tudi odstaviti po predhodnem posvetovanju z vlado. Ministri so se tudi sporazumeli, da sme guverner zahtevati od vlade, da ukine vsak upravni ukrep, ki je v nasprotju z njegovo politiko v državi. Če se vlada o tem ne strinja, mora predložiti to vprašanje Varnostnemu svetu.

Francoski zastopnik je rekel, da so dosegli splošni sporazum o glavnih vprašanjih, kakšna opolnomočja naj ima guverner. Dekončno

V britanski notni naštevajo dogodke, odkar je britanska vlada priznala romunsko vlado prekletkega meseca februarja in z ozirom na obveznosti, ki jih je neposredno prevzela romunska vlada, ne morejo tolažiti nastopa britanske vlade kot krivice romunske suverenosti ali kot vmešavanja v notranje zadeve.

Izjava nadaljuje: «Britanska vlada je vzela na znanje izjavo romunske vlade, po kateri morajo dokazati, da poteka volivna kampanja neovirano. Podatki, s katerimi razpolaga britanska vlada, žal dajejo povod za dvom v pravilnost te izjave in se je treba vprašati, ali ustreva v polni meri v Romuniji svobodni tiska in besede in pravico do združevanja, ki jih je zagotovila izjava romunske vlade z dne 8. januarja. Ali more n. pr. romunska vlada zanikati, da neodvisna socialdemokratska stranka, ki jo vodi Titel Petrescu, še nima uradnega glasila in da je opoziciji še vedno prepovedano izdati radijske govore? More romunska vlada nadalje zanikati, da ovirajo gibanje zastopnikov nekaterih strank, ki se udeležujejo volivne kampanje in da ovirajo sklicevanje shodov ter izvajajo nasilje, ne da bi posegli vmes čuvvarji zakona in reda?».

Nota zaključuje z besedami, da britanska vlada upa, da ji bo romunska vlada mogla dati potrebna zagotovila za te točke.

Pivni britanski ugovor glede romunske volivne kampanje so izjavili, da je svet — izven sestavo besedila — dosegel sporazum o vseh važnejših točkah tržaškega statuta. Kar ostane, so nekatere manjše točke sovjetskega popravka o zunanji politiki, o novem sporazumu glede gospodarskega znanja svobodne luke ter o umiku čet.

CLEMENT ATLEE
...Naša politika temelji na mednarodnem sodelovanju za zagotovitev miru, socialne pravice in svobode za vse narode...

Einsteinov poziv

NEW YORK, 19. novembra — Profesor Albert Einstein je skupino znanstvenikov izdal poziv za javno zbirko v znesku 1 milijona dolarjev; to vsoto bodo porabili za pouk javnosti o posledicah atomske sile na socialno izzivanje in o ukrepih, ki so potrebni, da se izognemo uničenju civilizacije.

- Poziv pravi, da so vsi znanstveniki priznali sledeča dejstva:
- 1) atomske bombe bo zdaj mogoče proizvajati z majhnimi stroški in v velikem številu; postale bodo še bolj uničevalne;
 - 2) ni nobene vojaške obrambe proti atomski bombi in tudi ni nobene priključitve;
 - 3) drugi narodi lahko sami odkrijejo našo tajnost po stopki pri izdelavi atomske bombe;
 - 4) obrambe pripravljene proti «A» bombi so brezopne in ne bi jih polskusi zgraditi, bi uničili strukturo našega socialnega reda;
 - 5) če bi izbruhnila vojna, bi prilo do uporabe atomske bombe, ki bi gotovo uničila našo civilizacijo;
 - 6) tega vprašanja ni mogoče rešiti drugače kakor z mednarodnim nadzorom nad atomsko silo in z dokončno odstranitvijo vojne.

NEMSKIH BEGUNCEV BI SE RADI IZNEBILI

LONDON, 19.

Daneki zunanji ministri Rasmussen je ponovil zahtvo svoje vlade da odstranijo tisoče nemških beguncev, ki so vstopili v južni Schleswig med in po vojni. Izjavil je, da je 1939 znašalo prebivalstvo na tem nemškem ozemlju, ki leži neposredno na jugu meje z Dansko, približno 325 tisoč prebivalcev, medtem ko so v preteklem mesecu marca našli na ozemlju 600 tisoč prebivalcev, od katerih je bilo 288 tisoč beguncev, večina iz Vzhodne Nemčije. Od takrat je število beguncev v južnem Schleswigu še naraslo.

Britanska nota glede romunskih volitev

LONDON, 19. novembra — Britanska vlada je predložila romunski vladi noto glede poteka romunskih volitev in odgovor na noto romunske vlade z dne 7. novembra. V noti, ki jo je izročil 16. novembra britanski politični svetovalec v Bukaresti romunski vladi, so izjavili, da ima britanska vlada kot «nevarno in brez podlage» razlog, ki ga je navedla romunska vlada, po katerem britanska vlada nima pravice izraziti svojega stališča glede določb za volitve v Romuniji, ker je moskovski dogovor trovezni sporazum; vse ugovore na podlagi tega sporazuma morajo storiti tri zainteresirane vlade skupaj, a ne ena sama ali dve od prizadetih strank neodvisno od tretje.

Moskovski sporazum so sklenili med vladi Združenih držav, Velike Britanije in Sovjetske zveze ter se nanaša na zadržanje teh treh vlad do Romunije.

V britanski notni naštevajo dogodke, odkar je britanska vlada priznala romunsko vlado prekletkega meseca februarja in z ozirom na obveznosti, ki jih je neposredno prevzela romunska vlada, ne morejo tolažiti nastopa britanske vlade kot krivice romunske suverenosti ali kot vmešavanja v notranje zadeve.

PRED STAVKO AMERISKIH RUDARJEV

Washington, 19. novembra

Vlada Združenih držav je sinoči neposredno zavzela stališče proti predsedniku zveze ameriških rudarjev Johnu Lewisu, ko je izdal 400.000 rudarjem poziv, naj ostanejo zvesti delavskim pogodbam ter nadaljujejo s proizvodnjo premoga, ki ga narod potrebuje.

Gledé na novo možnost stavke rudarjev, ki je napovedana za četrtek ob peti uri, je vlada ukazala razdeliti letake po vseh 300 rudnikih, ki so pod njenim nadzorom in je po njih opozorila rudarje o svojih namelih, da bodo rudniki obravnavali ne glede na kakršno koli Lewisovo akcijo.

Sporočili so tudi, da bi bile poljske premoga v Evropi takoj ustavljene, če bi se stavka začela in da bi morali opustiti vse načrte za pospešitev teh pošiljk za ta in prihodnji mesec.

ROMUNSKIE VOLITVE

LONDON, 19. novembra

Danes volijo v Romuniji 414 članov poslanske zbornice. V volitve posega 30 skupin, ki so organizirane v različnih strankah. Nastopa šest strank v vladnem bloku, poleg tega pa tri glavne opozicijske stranke.

Debata v angleškem parlamentu Popravek disidentov zavrnjen Attleejev odgovor na kritike zunanje politike

LONDON, 19. novembra — Spodnja zbornica je sinoči soglasno s 353 glasovi zavrnila popravek proti zunanji politiki britanske vlade, ki ga je predložila disidentska skupina laburistič. ne stranke. Poslanec R. S. Crossman, ki je predložil popravek, je izjavil, da so njegovi pristajalci izrazili željo za umik popravka ter izjavili, da se bodo v vsakem primeru vzdržali glasovanja. Vendar pa sta dva člana neodvisne laburistične stranke, J. McGovern in C. Stephens, zahtevala, da dajo vprašanje na glasovanje. Disidentski laburisti so iznesli svoje kritike v obliki popravka k prestolnemu govoru.

Casnikar in član angloameriške komisije za Palestino poslanec H. S. Crossman je otvoril debato ter predložil popravek, ki izraža enotno upanje, da bo britanska vlada pregledala in popravila svoje stališče v mednarodnih zadevah in tako dala pobudo za čim večje sodelovanje z vsemi narodi in z vsemi vladi. S tem bo zagotovila, da bodo izkoristili svetovni zalog organizirani in nadzorovani po socialističnih načelih. Na ta način bo mogoče svetu nuditi socialistično rešitev v nasprotju s sicer nezogibnim spopadom med ameriškim kapitalizmom in sovjetskim komunizmom. V tem spopadu bi bila uničena vsa vprašanja vlade.

Crossman je izjavil, da je vlada zdaj odstopila od tega stališča. Dejal je, da konservativna stranka presenetljivo navdušeno podpira vladno zunanjo politiko.

Crossman je nato govoril o odnošajih med Sovjetsko zvezo in Združenimi državami ter o ideologiji, ki jo mučile mednarodne odnose v zadnjih 18 mesecih. Zadržal je, da je bila protikomunistična ideologija prav tako nevarna demokraciji in socializmu, kakor komunistična ideologija. Edini način borbe proti komunizmu in protikomunizmu je, da dano ljudstvo neka boljše, kakor je prazna alternativa med ameriškim svobodnim gospodarstvom in sovjetskim komunizmom, a ostalemu svetu moramo dati «resnetljivi konstruktivni pokuši, ki ga zdaj izjavi v praksi Velika Britanija».

Crossman je izjavil, da očitno nastajata dva ideološka bloka. Vojsko na Kitajskem so izoblikovali po vzorcu španske državljanske vojne — dve velesili se borita

Grška spomenica o tuji pomoči upornikom

ATENE, 19. novembra. — Grški ministrski predsednik Tsaldaris je obiskal ameriškega in britanskega veleposlanika, katerima je predal «spomenico» o pomoči, ki naj bi jo dali grški gerilcem severni sosedje Grčije. Spomenica naštevava vse obsejne spopade in opisuje najprej 27 incidentov vzdolž grško-albanske meje, ki so posledica «napadov albanskih vojakov na grške postojanke», nato pa 24 podobnih incidentov na grško-jugoslovanski meji in 10 na grško-bolgarski.

Spomenica pravi, da so incidenti nastali brez izjave in naštave dokazov, da so imeli napadi pogostoma edini namen prikriti pronicanje tujih svobodnih komunistov v Grčijo.

Vesti iz Soluna pravi, da so bile grške sile v Makedoniji v pripravljenem stanju zaradi nove grožnje proti prednim postojankam na go. ri Skra, kjer so pretekli teden divjali boji. Oborožene tolpe naj bi udrele v Grčijo preko jugoslovanske meje.

Vesti, po katerih naj bi začela z akcijami proti tem tolpam neka grška stoltnja, glavni stan se ni potrdil. Radijska postaja Tirana je javila, da je preteklo sredo ob 18.30 uri med mejnim kamnom 25 in 26 obhodnica 5 grških vojakov prela

„PRAVDA“ ZAHTEVA PREISKAVO

LONDON, 19. novembra — Iz Moskve poročajo, da zahteva glasilo sovjetsko komunistične stranke «Pravda» preiskavo zaradi nezadostnega donosa sovjetskih premogovinskih rudnikov ter obtožuje krajevne strankne organizacije, da so krive za nezadostno proizvodnjo. List kritizira krajevne strankne organizacije zaradi epemokljive agitacije in propagande med ljudskimi množicami ter zahteva eksperimentalne ukrepe za primere zanemarjanja dela. «Pravda» pije med drugim: «Strankne organizacije ne skrbijo za zagotovitev zadostne višine v proizvodnji in se ne trudijo za pokritje pripravo rudarjev».

AMERIŠKA LASTNINA IN POLJSKA PODRZAVLJENJA

Washington, 19. novembra — Ameriško zunanje ministrstvo je objavilo, da je Poljska doletela 30. november kot zadnji rok za vložitve ameriških ugovorov glede podržavljenja lastnine. Ministrstvo je izjavilo, da je ameriško veleposlanstvo v Varšavi prejelo noto poljskega zunanje ministrstva, v katerem so razširili zadostni rok 30 dni glede seznama tvevk, katere je v septembru poljska vlada podrgla podržavljenju. Ta ukrep je sledil notami, ki so ju predložile Zdržue, ne države 5. in 30. oktobra, v katerih so zahtevale odlog, v kolikor ameriški državljani ne bi imeli zadosti časa, da ustredejo podrobnim normam, ki so določene za vložitve ugovorov.

Ministrstvo je odgovorilo na vprašanje neodvisnega poslanca Daniela Lipsona, ki je poročal o petičiji, ki jo je poslalo zunanemu ministru veliko število angleških katoličanov, v kateri prosijo, naj bi storil kakšne korake za doseg izpusta nadškofa Stepinca.

Lipson je predložil, da bi mogli storiti pri jugoslovanski vladi neuradne prijateljske korake, Mayhew je odgovoril, da njegov odgovor ne pomeni nujno, da ne bi storili nikakih nadaljnjih korakov, toda koraki ali utegnili nadškofa bolj ickodovati kot koristiti.

Laburistični poslanec Tom Brown je nato vprašal ministra, ali mu je znano, da vlada po državi velika

zanemirjenost zaradi tega procesa in njegovih posledic. Mayhew je odgovoril, da je že število prošnji, ki jih je dobil, dovolj veliko, da mu mora predložiti to vznemirjenost. Laburistični poslanec R. Chamberlain je rekel, da je tudi veliko število ljudi, ki niso katoličani, zelo zaskrbljeni zaradi tega procesa.

Na britanskem področju Nemčije so v oktobru mesecu odpustili iz službe nad 10.000 naseljenih ko-laboracionistov; dolej so jih odpustili že 177.000.

Vse volje ujetnike, ki jih zadržuje ameriška vojska v Evropi, bodo izpustili do julija meseca; iz Francije jih bodo poslali domov že do 1. marca.

ZAPISKI KAJ JE FAŠIZEM

O tem vprašanju je nedavno napisal kratko razpravo češki politični pisec prof. Vratislav Bulek. Iz nje razvidno, kako na češkoslovaškem gledajo na fašizem in nacizem.

I. Opis fašizma začenjamo z visokimi skornji. Učrtno korektnostjo in najbolj žvalesko podvajanostjo ter s sadizmom, ki smo jih videli v koncentracijskih taboriščih in nacističnih mučnicah. Ni besed v besednjaku pokvarjenosti in zla, ki bi bile prebale za metode fašizma, kakor smo jih spoznali.

S stališča filozofije, sociologije in praktične politike bo ostala za dolgo časa neoporekljiva studija dr. Edvarda Beneša «Demokracija danes in jutro». Beneš misli, da je sodobna demokracija in njen ustroj političnih svobodnih ter človeških pravic zadnja beseda človeštva na poti napredka.

Zanj je fašizem nekaj, kar je emagracija vseh tistih vrednot, ki so svete za sodobnega in naprednega človeka. «Fašizem je najprej reakcija, je boj proti vsem doktrnam in negacija vseh današnjih in predvojnih nazorov, ki so nastali in zmajali v svetovni vojni. Fašizem ali demokracija, to je bilo bojno geslo druge svetovne vojne. To je bil boj za zmago demokracije, liberalne, humanistične in univerzalistične doktrine na vsem svetu».

Fašizem je neposredna in dosledna, ostra in brezokropna negacija vse te koncepcije, vse te demokratske doktrine. «Fašizem izhaja iz osnovnega pojma za obstanek ter odbija demokratsko koncepcijo naravnega prava za človeka ter za vsak narod; to naravno pravo, ki vedno traja in vedno velja ter je splošno priznano. Fašizem takega prava ne pozna; pozna samo «izvojevane prave».

Če je Evropa po letu 1914 bila de-ta racionalistične, humanistične in demokratske filozofije, ki sta ju uveljavili francoska in ameriška revolucija, je fašizem zavestno protidemokratski, protiliberalni, protihumanistični, protikomunistični, protipacifistični in protikracionalistični. Proti vsemu temu postavlja idejo stalnega boja, idejo akcije, dinamizma, nemirnosti, življenja v gibanju, ki ga vodi volja, čustvo, instinkt, volja po oblasti, sila, vladavina, ekspanzija, volja za vladanjem nad drugim narodom in nad drugim ljudmi.

Za fašizem je torej karakterističen njegov dosledni odpor proti vsaki doktrini, ki se predstavlja kot trajna, definitivna in primerna za vse čase in za vse narode. Takšne doktrine ni, takšnih načel ni razen samega fašizma».

Fašizem je ebrutalna, materialistična in aristokratska koncepcija družbenega življenja in sveta na splošno, medtem ko demokracija predstavlja politični in idejni ustroj duhovne svobode ter strpnosti kot edinstveni svetovni nazor».

«Večno nasprotje med materializmom in spiritualizmom se izraža v nasprotju med demokracijo in fašizmom, med katerima zaradi tega ne more biti pomiritev. Na prvi strani je doktrina grobe sile, na drugi moralne in duhovne sile.

Beneš se je kot praktični politik izrekel za ustroj demokracije je zaradi tega, ker je to edini ustroj, ki lahko na temelju prava in pravice reši evropsko vprašanje odnošajev med poedincem-državljanom in državo, kot obliko, v kateri mora živeti vsaka človeška družba».

V samem bistvu človekove narave in človeške družbe je, da se morajo ljudje neprestano borovati za ta pametno ravnotežje med kolektivizmom ter individualno svobodo. Za to ravnotežje pa se je mogoče borovati samo v režimu relativne politične svobode, t. j. v obliki demokracije».

Ba fašizem je značilen njegov doktrinski ekletičizem, s katerim lahko v svoji ideologiji brez težav spaja evidentno nesprotno mial. «Fašizem izhaja iz svoje teze, da nobena vera ni nikoli popolnoma nova in prvotna ter se mora vsaka politična doktrina opirati na prakso, ki se vedno menja, t. j. začetki je treba pri akciji in se nato prilagajevati prikljam, okolnostim, novo nastaliim izmenam in reakcijam: na ta način ustvarja fašizem svoj miselni in praktično-politični ustroj».

Pri nas (na Češkoslovaškem, op. prev.) običajno zamenjujemo fašizem, ki je v bistvu hotel biti in ostati čisto italijanska doktrina, z nacionalsocializmom, katrega doktrina je nastala iz čisto drugih osnov: iz mističnega razizma in učenja o prednosti germanke, nordijske arijske rase nad ostalimi rasami. Zato je bil iz tega nastali antisemitizem fašizmu tuj vse do vstopa Italije v drugo svetovno vojno na strani nemškega nacizma.

(Nadaljevanje prihodnjije)

Attleejev govor

(NADALJEVANJE S 1. STRANI)

Kolikičnina. Doda, da so aile le-
vice naravne zavzemce Velike Bri-
tanije. Danes te ne čutijo poguma.
Konzervativni stonik Crook-
shank je izjavil, da se opozicija ne
mislil vtičati v notranje borbe labu-
ristične stranke. Vendar pa je edi-
no pravilo zadržanje do zunanje-
ga ministra to, da predejo na gla-
sovanje. Tako bi izvedli, koliko
glasov je za popravek. Doda, da je
je to upor intelektualcev v laburi-
stični stranki.

Nadaje je Crookshank izjavil, da
je opozicija popolnoma proti po-
pravku in proti ideji, da ne mora
britanska zunanja politika temelji-
ti na določenih britanskih koristih,
ampak na ideoloških težnjah. Dejal
je, da konservativci podpirajo vja-
le, da zunanjo politiko in budo glos-
sovali za vlado, čeprav so v opozi-
ciji. Bevin v New Yorku ne bi smel
biti prisiljen, da pogleda nazaj, kak-
šno podporo ima v domovini.

Dejal je, da Bevin akusa vzpostavi-
tvi ugled Združenih narodov, za-
ključiti mirovne pogodbe na teme-
lju enakosti in demokracije ter po-
staviti mir na temelje resnice, svo-
bode in pravice. "Dokler bodo po-
taji poti — je izjavil Crookshank —
to užival našo podporo pri pogu-
janju ter mu mi ne bomo zadržali
noža v hrbet skupno z njegovimi
tako zvanimi prijatelji, čeprav bi to
bilo intelektualno, Zbornica naj da-
nes s svojim glasovanjem dokaze,
da je ta popravek samo brezpred-
metno razpravljanje nekaj sociali-
stičnih dišadentov in kritikastov."

Laburist J. Nally je dejal, da je
navadni šlovec v Veliki Britaniji
mnenja, da je vzrok sedanjega zla
v tem, da Sovjetska zveza ni lojal-
na, Velika množica delovnega ljud-
stva pa podpira zunanjo politika
in laburistično vlado. Nally je de-
jal, da je Sovjetska zveza edina dr-
žava na svetu, ki ima v drugih dr-
žavah osebe, ki so pripravljene
zanjo umreti brez upanja na
odškodnino ter ne samo umre-
ti, ampak tudi lagati in trpeti
do smrti. Komunisti imajo za svojo
sveto dolžnost, da se na katerem
koli položaju v velikem delavskem
gibanju hlajijo in pretvarjajo, da
prijejo do svojega smrti.

Gospa Jenny Lee (žena Aneurima
Bevana, ministra za zdravstvo) je
podpirala popravek. Izjavila je, da
Veliko Britanijo slabo sodijo v raz-
nih delih sveta ter jo tudi zasmehu-
jejo, ker je zapustila svoje sociali-
stično prepričanje. Denacionalizacija
in Nemčiji vjajo zelo krivično. Poslov-
ni ljudje v Nemčiji, ki so si pridoli-
li premoženje med vojno, so na
varnem pred lakoto in mirazom.
Konzervativni lord Hinchinbrooke
je izjavil, da mednarodni pro-
met, ki je tako potreben za mir, ne
savi od tega, da postavijo britan-
ski zunanjo politiko na ideološki
nabala.

Laburist Egg Brown je izjavil,
da je kot sindikatist prepričan, da
britanski delavci z navdušenjem
podpirajo zunanjo politika.
Laburist Sydney Silverman je
zaključil razpravljanje v korist po-
pravka in izjavil: "Ne zahtevamo,
da abornica glasuje o tem poprav-
ku. Če bo kdo drugi v abornici za-
hteval glasovanje, mi podpisniki za
popravek ne bomo glasovali, am-
pak se bomo vzdali." Silverman
je izrazil mnenje, da je to najboljša
vlada, ki jo je kdaj imela Velika
Britanija. Izjavil je, da se je ob
vsaki priliki, ki je bil spor med
velikimi delci vseh vprašanj
Velika Britanija postavila na
stran Združenih držav in obe sku-
pi proti Sovjetski zvezi.

Nato je posegel v razpravljanje
je ministri predsednik Cle-
ment Attlee. Izjavil je, da je
popravek slabo sestavljen, ne-
primeren in utemeljen na
zmotnem tolmačenju dejstev.
Popravek zastopa mnenje, da
vlada slabo interesom Zdrže-
nih držav in da pokazuje malo
voje za sodelovanje s Sovjet-
sko zvezo. Ti obvede podkita-
nji — je izjavil Attlee — sta
popolnoma napačni.
Ko je obravnaval predlog, naj bi
Velika Britanija sestavi skupno
socialdemokratskih držav v proti-
tavi sovjetskemu komunizmu in
amerikemu kapitalizmu, je Attlee
izjavil, da etta vlada ne verjame v
sostavo skupin ali nasprotnih skup-
in v zvezi, zahod ali sredino. Mi-
smo za Združene narode" (Plo-
kanje).

Ko je odgovarjal na pripombo,
da izjava vlada socialistično politi-
ko v domovini, toda ne do tujine,
je Attlee izjavil: "Kakor koli naj
bo se popolna naša politika, v vpra-
šanju je tužno, jo lahko izjavimo
je v zvezi z ostalimi državami." Ko
je Attlee obravnaval dejstvo, da so
zunanjo politiko njegove vlade pod-
pirali v različnih trenutkih člani
opozicije, je izjavil: "In kako naj
bi to bilo drugače? Naša politika
temelji na podpori organizacije
Združenih narodov. Mogoče je bila
najbolj pomembna stvar v govoru
o popravku, ne da bi vsaj enkrat
omeli Združene narode."

Attlee je dejal, da je naravno, da
Velika Britanija sodeluje z Zdrže-
nimi državami medtem ko po-
isluša ponovno postaviti Evropo
na noge. Obirna področja Sovjet-
ske zveze so bila opustošena, toda
ko je prišla pomol tiste države, ki
je lahko dala, so jo nazvali
ameriški imperializem. Attlee je
dejal, da ne dvomi, da so narodi
Vzhodne Evrope hlačevali za pomoč,
katero je dobavila ustanova
UNRRA, h kateri so prispevale
Združene države 72% fondov, Vel-
ika Britanija pa 100 milijonov fun-
tov sterlingov.

Ko je odgovarjal na vprašanje,
zakaj vlada ni odgovorila na govor,
ki ga je imel Churchill v Fultonu,
je Attlee izjavil: "To ni naloga vla-
de. Govor", ki so jih imele pri-
vatne osebe, pa četudi odlične ose-
be, nas bi zelo mnogo zaposlili, če
bi jim morali odgovorjati in jaz
bi moral stalno presejevati na re-
šetju govore voditeljev opozicije, ker
običajno najdem v njih točke, s
katerimi sem sporazumen in točke
nesporazuma.

"Mi nimamo nobene odgovornosti
za govore voditeljev opozicije ali
ostalih članov opozicije. Oni sami
nosijo odgovornost za nje in mi
nimamo s tem ničesar opraviti."
Attlee je nadaljeval: "Vprašali
so me še, zakaj nisimo enako rav-
nali s Sovjetsko zvezo? Mi bi bili
zelo srečni, da bi to storili. Vse
smo poskušali, da bi to dosegli.
Preteklega februarja smo imeno-
vali naše zastopnike, da bi ti poi-
kušali spraviti v tak vojaški odbor
Varnostnega sveta. Ponovno smo
povabili naše prijatelje v Sovjet-
ski zvezi, naj sodelujejo. Toda na
žalost Sovjeti se zdaj preučenju
vprašanje ter se ne niso odločili, da
bi pri tem sodelovali. To ni naša
krivda."

Na gospodarskem poprišču je
dala nedvomno Velika Britanija
vzponobu. "Rad bi videl, da bi se
Velika Britanija udeležila medna-
rodne organizacije za trgovino
(F. A. O.), mednarodne banke,
mednarodnega denarnega fonda in
zadane mednarodne organizacije
za civilno letalstvo. Naše sovjet-
ski prijatelje smo prisilno povabili, naj
sodelujejo dela pri vseh teh orga-
nizacijah. Oni pa niso imeli za po-
trebno, da bi to storili. To je zado-
va, ki se tije samo njih, toda ali

Nemška samouprava na britanskem področju

Načrt enotne stranke za nemško ustavo

BERLIN, 19. novembra. — Vojska uprava je v Berlinu ob-
javila nov ukaz, ki določuje oblast pokrajini v britanskem
področju. Britanci so s tem spet izročili Nemcem v precejšnji
meri nadzorstvo nad pokrajinskimi upravami. Tri pokrajinske
uprave na britanskem področju, in sicer Westfalska severno od
Rena, Hannoverška in Schleswig-Holstein, kakor tudi hanseat-
sko mesto Hamburg je ustaljavljajo svoje vlade s pomočjo po-
gajanj, ki jih vodijo pokrajinski britanski komisariji in nemške
politične stranke; tem pokrajinam so zdaj dovolili statut neod-
visnosti, z izjemo vrhovne državne oblasti.

Namestnik vojaškega podguver-
nerja general George Erskine je iz-
javil, da bodo ete vlade lahko po-
stavile temelje za nadaljnji razvoj
z volitvami, katere nameravamo
izvesti prihodnjega pomladi. Erskine
je poudaril, da predstavljata ta reor-
ganizacija samo prehodno stopnjo,
dokler se ne bodo 4 velelele spora-
zumele glede bodoče nemške ustave.
List stranke socialistične enotnosti
(Komunistov) «Nova Nemčija»
je objavil objavljenih esmulek us-
tave za nemško demokratsko re-
publiko.

V tem osmunku je bodoča Nemčija
omenjena kot demokratska repu-
blika, sestojela je iz raznih delov
(Landov). Vso oblast bi imelo
ljudstvo s pomočjo izvoljenih uprav.
Bila naj bi enotna oblika držav-
lvanstva z enakimi pravicami in
enakimi obveznostmi za vse. Javne
službe bi bile dostopne vsem držav-
ljanom po njihovih sposobnostih.
Predložena ustava sestoji iz 109
členov.

Del se v pet delov, prvi ima na-
slov «Temelji državnega reda», drugi
«Osnovne pravice in dolžnosti
državljanov», tretji «Parlament re-
publike», četrti «Vlada republik»
in peti «Bakonodajstvo».

V ustavnem osmunku zagotavljajo
enakost moških in žensk pred zo-
nom. Državljanji bodo imeli pravo
izvoliti kjer koli v Nemčiji. Svo-
bodno bodo lahko ustanovljali zve-
ze in združenja, esmo, da ta ne bi
bila ilegalna in ne bi služile v fa-
sistne ali militaristične namene.
Vsakdo bi imel pravico do dela in
republik bi morala biti obvezna,
da vzdržuje državljane, za katere
ne bi bilo dela.

po osmunku za ustavo esbi vsi na-
ravni viri in viri energije, ki so go-
spodarsko koristni, prišli v last re-
publike ali države. Zarebna last
zemlje, ki je večja od 100 ha, mo-
ra biti porazdeljena brez odškodni-
ne v okviru agrarne reforme.

Zaschna podjetja, dovezna za
podrtavljenje, bodo podvržena drža-
vi po zakonu. Podjetje, ki so last
vojnih zločincev ali aktivnih last-
vnikov, bodo podvržena brez
vsakrme odškodnine.

Voljeno pravico bodo imeli držav-
ljani nad 18 let, nad 21letom pa do-
dajo mogli biti izvoljeni. Parlament
bo mogoče razpisati z nadpolovično
večino članov ali s plebscitom.

SOVJETSKI KOMENTAR K LABURISTIČNIM «UPORNIKOM»

London, 19. novembra
V radijski oddaji je komentator
moskovske radijske postaje Maini-
kov govoril o kritikah, ki so jih la-
buristi izrekli o zunanji politiki bri-
tanske vlade ter izjavil, da je bistvo
tega dejanja opozicije laburistične
stranke v dejstvu, ki se izreci v
občutkih mase laburistične stranke
ter je to mnenje vsa delavskega
sloja v Veliki Britaniji. Poudaril
je, da ta laburistični upori ni ni
služen niti edinstven primer, kajti
vsakolet, ko so razpravljali o
britanski zunanji politiki, je prišlo
do kritik s strani izjava «sektorja»
laburističnih članov parlamenta.

se moramo mi zaradi tega odpove-
dati obnovitvi tega, kar tako nu-
no potrebujemo?"

Rekel je, da je vlada opogumil
vse socialdemokrate v Avstriji.
Nemčiji in Italiji, toda tega niso sto-
rili samo zaradi tega, ker vlada
veruje v demokracijo in ljudje so
mogli samo izbrati, tudi če niso iz-
brali poti, ki jo je zahtevala Velika
Britanija.

Bevin uživa polno zaupanje vla-
de in po zahtevu Attleeja tudi veli-
ke večine angleškega naroda, ne
vstevai strank, katerim pripada.

"Jaz vem, da se s tem strinjajo
socialdemokrati v mnogih državah
na svetu."
Attlee je nadaljeval: «Zuna-
nji minister ni predstavnik ne-
ke svoje politike, ampak politi-
ke te vlade, ki je osnovana na
načelih, ki jih mi vzdržujemo
in proglašamo. Na mednarod-
nih konferencah je pokazal ve-
liko zmoglost in obdobjanja
vredno potrpljenje. Proti nje-
mu so naperili surove in nepra-
vične napade zaradi njegove
politike ter težke obtožbe in
obrekovanja proti naši državi.
Pokazal je obdobjanja vredno
umerjenost in danes ne bi želel
ničesar storiti, kar bi moglo
otežkočiti njegovo nalogo. Jaz
vem, s kakšnimi napori skuša
doseči, da bi naša dva velika
zaveznika sodelovala. Nikoli ni
težil k spletkarjenju na ta ali
drugi način in je skušal doseči
uspehe namesto zadobojenja z
govorniškim zmagovalstvom.»

Attlee je izjavil, da upa, da bo
do popravke umaknili in dodal:
«Opiral se je na napačno tolmačenje
in zaradi tega je predlog, po ka-
terem bi morali spremeniti našo po-
litiko, napačen, ker danes izjav-
mo politiko te stranke, ki temelji
na mednarodnem sodelovanju za za-
gotovitev miru, socialne pravice in
svobode za vse narode.»

Drugi del ukaza se nanaša na
pregled brezposelnih. Vsaka dva
mesece se bo moral vsak izmed
njih glasiti na delovnem uradu za
podpis in žigosanjo izkaznice.
Kritične bodo izbrali iz spiskov
brezposelnih.

Tudi obrtniki in zadrage ne bo-
do smeli zaposlovati osebe, ki pre-
biva izven področja «A» in ki ne
bi bilo vpisano v delovni urad. Tre-
mu bodo morali predložiti vsake
štiri mesece stanje osebe. V pri-
meru specializiranih delavcev, ki so
neobhodno potrebni za obnove, se
bodo izjemoma lahko izstavili na
posebno prošnjo, naslovljeno na de-
lovni urad, dovoljenje za delo o-
sebu, ki ne biva na področju «A».

Na podlagi predpisov ukaza bo
delovnemu uradu omogočeno imeti
popolno sliko o delovnih močeh na
področju. Za kršitelje so predvide-
ne stroge kazni.

OPOZORILO TISKARNARJEM
IN ZALOŽNIKOM
V smislu ukaza št. 133 z dne 16
maja 1946, ki ga je izdala Zavezni-
ška uprava, poziva predsedništvo
področja vse tiskarnarje in založ-
nike, naj se natančno ravna po
predpisih glede izročitve obveznih
primerkov, ki so, kakor so se po-
jasnili, 4 izvodi vsake tiskane izda-
je ali publikacije, ki jih je poslal
tajništvo predsedništva področja,
ter en izvod za državnega tožila.

Ugotovili so, da je le malo tiska-
ren, ki se ravna po zgoraj omeje-
nih predpisih. Da bi se izognili po-
stopkom proti preklicem v smi-
slu veljavnih določb, ponovno po-
vajo založnike in tiskarnarje, naj
strogno upoštevajo te določbe.

DEPONIRANJE
POLJSKIH IN BRAZILSKIH
BANKOVCEV
Tiskovni urad Julijske krajine
poroča, da so poljske in brazilske
oblasti odredile pategnitve iz pro-
meta nekaterih bankovcev, ki sta
jih izdal omejenji državli.

Imetniki bankovcev Milrats naj
deponirajo te bankovce pri italijan-
ski banki do prihodnje srede za-
radi omejenosti od-dobbe brazilske
valute.

Poljske oblasti so odredile po-
tategnitve iz prometa vseh banko-
vcev po 500 zlotov, ki so jih izdal
leta 1944. Imetniki teh bankovcev
naj jih deponirajo pri italijanski
banki do 31. januarja 1947.

V nedeljo zvečer so naznanili
na britanskem področju, Nemčijo so
zasedbene oblasti dovolila ustanov-
itev nove danske politične organi-
zacije, ki bo imela okoli 60.000
članov.

LOUIS WILTON
62.
Kilometrski kamen št. 27

Potem pa se je pripetilo še nekaj
strašnejskega.

Prikazal se je eleganten mlade-
ni z očarljivim smehljajem na
ustnicah... Isabela se je morala na-
sloniti na lady Gillanovo, ker je
začutila, da je nogo nočejo več no-
siti. Se celo mlada gospodarica je
bila videti vznemirjena.

Zdaj je razumela: neznanec, ka-
teremu se je vsa zaupala, jo je izdal.
Isabela Longdenova je začutila,
da je razočarana in v tem zredu
nič je bilo vseeno, naj se zgodi
kar hoče; napela se ji je vsaka mi-
šica na obrazu, stisnila je ustnice
in gledala trdo predse; ko pa ji je
hotel stavit vprašanje, se je obrnila
v stran, kot da ga sploh ne vidi.

— Draga gospodična Longdeno-
va — je dejal Al Duncan s svojim
objavnim, zoprnim in pretano
vjudnim glasom: — dovolite mi,
da vam predstavim vašega neznan-
ca Perkinisa od Scotland Yards.
Ostala dva gospoda sta podnadzor-
ni.

JULIJSKA KRAJINA

SPLOŠNI UKAZ ZVU ŠT. 72

Novi predpisi za namestitev, odpust in vpisovanje delavcev

TRST, 19. novembra. — Zavezniška vojska uprava je pred krat-
kim izdala splošni ukaz št. 72, objavljen v uradnem listu dne 18.
novembra, ki predvideva popravke predpisov za namestitev, odpust in
vpisovanje delavcev. Ti predpisi bodo stopili v veljavo 1. decembra
t. l. Med drugim ima ukaz namen, da zaposlijo pri delih, ki jih pla-
čajo iz ardeštev ZVU, v prvi vrsti osebe, ki spadajo na to področje
in da ne bodo prizadele družinski poglavarji, ki imajo glede na njih,
bo družinsko stanje pravico do višje mezdje. Delavce bodo namestili
po strogem vrstnem redu na podlagi vpisa v delovnem uradu.

Delodajalci bodo morali zaprositi
pri delovnem uradu vsakolet za
stevilo potrebnih delavcev s točno
navedbo potrebnih podatkov. De-
lovni urad bo nato določil delavce.
V primeru, da bodo zahtevali iz-
vestno osebo, bo treba v prošnji po-
drobno navesti posebne razloge za
to ter jo bodo skrbno preučili, pre-
den jo bo odobril delovni urad.
Da bi se izognili vsaki nerodnosti,
bo izdajal delovni urad vsaki name-
ščeni osebi dovoljenje v dveh izvo-
di. Delavce bo moral vedno ime-
ti pri sebi en izvod dovoljenja ter
ga na zahtevo pokazati, medtem ko
bo imel drugi izvod delodajalec ob-
delovni urad si pridržuje pravico iz-
vršiti pregled.

V primeru odpusta iz službe ali
odstavitve bo moral delodajalec ob-
vestiti delovni urad v treh tednih
dni pred nastopom. V istem roku bo
moral odpustiti delavce predložiti
delovnemu uradu ob izvodu dovo-
ljenice ter izročiti delovno knjižico,
nakar bo prejel izkaznico o brezpo-
selnosti.

Drugi del ukaza se nanaša na
pregled brezposelnih. Vsaka dva
mesece se bo moral vsak izmed
njih glasiti na delovnem uradu za
podpis in žigosanjo izkaznice.
Kritične bodo izbrali iz spiskov
brezposelnih.

Tudi obrtniki in zadrage ne bo-
do smeli zaposlovati osebe, ki pre-
biva izven področja «A» in ki ne
bi bilo vpisano v delovni urad. Tre-
mu bodo morali predložiti vsake
štiri mesece stanje osebe. V pri-
meru specializiranih delavcev, ki so
neobhodno potrebni za obnove, se
bodo izjemoma lahko izstavili na
posebno prošnjo, naslovljeno na de-
lovni urad, dovoljenje za delo o-
sebu, ki ne biva na področju «A».

Na podlagi predpisov ukaza bo
delovnemu uradu omogočeno imeti
popolno sliko o delovnih močeh na
področju. Za kršitelje so predvide-
ne stroge kazni.

OPOZORILO TISKARNARJEM
IN ZALOŽNIKOM
V smislu ukaza št. 133 z dne 16
maja 1946, ki ga je izdala Zavezni-
ška uprava, poziva predsedništvo
področja vse tiskarnarje in založ-
nike, naj se natančno ravna po
predpisih glede izročitve obveznih
primerkov, ki so, kakor so se po-
jasnili, 4 izvodi vsake tiskane izda-
je ali publikacije, ki jih je poslal
tajništvo predsedništva področja,
ter en izvod za državnega tožila.

Ugotovili so, da je le malo tiska-
ren, ki se ravna po zgoraj omeje-
nih predpisih. Da bi se izognili po-
stopkom proti preklicem v smi-
slu veljavnih določb, ponovno po-
vajo založnike in tiskarnarje, naj
strogno upoštevajo te določbe.

DEPONIRANJE
POLJSKIH IN BRAZILSKIH
BANKOVCEV
Tiskovni urad Julijske krajine
poroča, da so poljske in brazilske
oblasti odredile pategnitve iz pro-
meta nekaterih bankovcev, ki sta
jih izdal omejenji državli.

Imetniki bankovcev Milrats naj
deponirajo te bankovce pri italijan-
ski banki do prihodnje srede za-
radi omejenosti od-dobbe brazilske
valute.

Poljske oblasti so odredile po-
tategnitve iz prometa vseh banko-
vcev po 500 zlotov, ki so jih izdal
leta 1944. Imetniki teh bankovcev
naj jih deponirajo pri italijanski
banki do 31. januarja 1947.

V nedeljo zvečer so naznanili
na britanskem področju, Nemčijo so
zasedbene oblasti dovolila ustanov-
itev nove danske politične organi-
zacije, ki bo imela okoli 60.000
članov.

LOUIS WILTON
62.
Kilometrski kamen št. 27

Potem pa se je pripetilo še nekaj
strašnejskega.

Prikazal se je eleganten mlade-
ni z očarljivim smehljajem na
ustnicah... Isabela se je morala na-
sloniti na lady Gillanovo, ker je
začutila, da je nogo nočejo več no-
siti. Se celo mlada gospodarica je
bila videti vznemirjena.

Zdaj je razumela: neznanec, ka-
teremu se je vsa zaupala, jo je izdal.
Isabela Longdenova je začutila,
da je razočarana in v tem zredu
nič je bilo vseeno, naj se zgodi
kar hoče; napela se ji je vsaka mi-
šica na obrazu, stisnila je ustnice
in gledala trdo predse; ko pa ji je
hotel stavit vprašanje, se je obrnila
v stran, kot da ga sploh ne vidi.

— Draga gospodična Longdeno-
va — je dejal Al Duncan s svojim
objavnim, zoprnim in pretano
vjudnim glasom: — dovolite mi,
da vam predstavim vašega neznan-
ca Perkinisa od Scotland Yards.
Ostala dva gospoda sta podnadzor-
ni.

Mali rdeči Tim je razburjeno
prestopal z ene noge na drugo in
nervozno igral s prsti; njegova to-
varilica pa je držala roka v bokih
z izzivalnim pogledom in videti je

Podaljšanje roka za izplačila ujetnikom

Trst, 19. novembra
Odredba Zavezniške vojske u-
prave št. 261 določa, da bodo pri-
znali zakonske ugodnosti zasebnim
nameščencem, ki so bili pod oro-
žjem in postali vojni ujetniki, za
vso določeno plačilo, tudi če je tra-
jalo nad 60 dni po končani vojni.
Ista določba velja za izplačilo dru-
žinskih doklad delavcem, ki so v
istem položaju.

ROČNA BOMBA PROTI STANOVANJU

Trst, 19. novembra
Neznane osebe so vrgele ponoči ob
3.15, uri dve ročni bombi vrste
«Breda» proti stanovanju krmarja
Romana Del Mistr, ki stanuje v
ulici Valentinis 88, Zrtve ni bilo.
Eksplozija je povzročila majbno
škodo.

Izidi mrlškega ogleda 24 trupel iz Svete gore

TRST, 19. novembra. — Po končanem mrlškem ogledu ostankov
24 trupel, ki so jih našli pred nekaj dnevi v Sedlu pri Sveti gori, je
policija javila naslednje podrobnosti, katere bi lahko služile za
razjasnitev tragičnega dogodka in za identifikacijo nekaterih izgi-
nolih. Iz zobjavja je razvidno, da so bili ubiti po večini stari od 18 do
23 let. Mnogim izmed njih so še manjkali modrostni zobje. Eno ko-
vojke kaže odkrušenje na vrhu spodnjih sekalcev. Med njimi mo-
ra biti tudi neka ženska, ker so v jami našli eno dozo za puder. Dne-
moje potrjuje dejstvo, da nosi ena izmed lohanj obledele lase, ki so pri-
bližno 20 cm dolgi.

Mladenci so najbrže pripadali
kakšnemu vojaškemu ali polvoja-
škemu oddelku, ker so skoraj vsi
imeli vojaške čevlje in oblačila ita-
lijskega izvora. Eden izmed njih
je bil verjetno Nemec, ker so našli
kose nemške modre uniforme. Med
predmeti, ki so jih našli na dnu
jame, so: dva prstana iz bele kovine
s pravokotno ploščo (eden izmed
prstanov ima vrezani začetnici
RA); kriš iz bele kovine, dolg 15
cm; nadaljnji kriš, dolg 6 cm; so-
lenčni molitvenik; tobaknica iz be-
le kovine; kvadratna doza za puder
(za omejena iz bele kovine z okro-
glem ogledalom; ovalni kot (ve-
rjetno za svetilje) ter nekateri mo-
ški žepni glavnik običajne vrste.

Edini ostanki dokumentov so:
ena italijanska osebna izkaznica,
katere številka, ki je neopolna v
začetnih številkih, končuje z 187126.
Podatki njene imetnika so dolni
in neopolni: priimek: Luc..., ime:
Mar..., oče: Ettore, mati: Mar..., ro-
jen: 27... Od neke druge osebne iz-
kaznice so spoznali le dan izda-
je: 19. avgust 1943. Na ostanku vizitke,
ki je morala imeti dve imeni, so
vidne sledeče črke: Di Basi - d'Am-
...

Lobanje skoraj vseh ubitih kaže-
jo poškodbo, ki je bila povzročena
s strelnim orožjem v tlinik iz bliži-
nje. Nadalje so našli mnoge zamke
iz žice, s katerimi so bila zvezta-
na zapetja krtev.

Ppolk. Kiger guverner goriske občine

Zavezniška vojska uprava je i-
menovala častnika vojske Zdrže-
nih držav podpolkovnika S. W. Ki-
gerja za častnika za civilne zade-
ve pri gorški občini namesto ma-
jorja Browna, ki je bil določen za
drugo službeno mesto. Podpolkov-
nik Kiger je odterjal nastopil novo
službeno mesto.

Novo določbo za omejitve elektrike

Guverner goriske pokrajine pod-
polkovnik Fred O. Mavis je dne
15. t. m. podpisal naslednji popra-
vek področnega ukaza ZVU št. 120:
1) Odstavek 5, člen 1, po-
dročnega ukaza 120 je poprav-
ljen takole: električni tok bodo
prekinili v vsej pokrajini vsak
dan (razen nedelje) med 8.30.
in 11.30. ura.

Ob nedeljah bodo v vsej po-
krajin prekinili električni tok
med 18.30. in 16.30. ura.
2) Kakršna koli določba po-
dročnega ukaza